

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 10 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ

วันศุกร์ที่ 26 พฤศจิกายน 2564 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 10 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(1) กระทู้ถาม (ไม่มี)

(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ประธานฯ แจ้งเรื่องที่ได้หารือนอกกรอบกับวิปทั้งสองฝ่ายว่าจะขออนัดประชุมเป็นพิเศษ ในวันศุกร์ที่ 3 ธันวาคม 2564 และศุกร์ที่ 17 ธันวาคม เพื่อพิจารณาเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว โดยยังมีเรื่องค้างซึ่งถูกบรรจุในวาระการประชุมแล้ว 21 เรื่อง ยังไม่บรรจุ 1 เรื่อง และยังคงมีเรื่องที่ทยอยเข้ามา หากไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ผลงานที่สมาชิกฯ ทุกท่านได้ดำเนินการมาก็จะไม่เกิดผล

(3) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)

(4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

4.1 รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการปรับปรุงการให้บริการประชาชนด้านการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนจากภาครัฐ และการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง พิจารณาเสร็จแล้ว

นายไพจิต ศรีวรขาน ประธานคณะกรรมการการปกครอง นำเสนอรายงานว่า คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการการปกครองคณะที่สอง เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2562 เพื่อพิจารณาศึกษา รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น วิเคราะห์ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางและส่วนภูมิภาคการพัฒนาระบบราชการและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้มีการพิจารณาติดตามและศึกษาแนวทางการปรับปรุงการให้บริการประชาชนด้านการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนจากภาครัฐและการบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเป็นการติดตามและศึกษา 3 ส่วน คือ 1) การติดตามและศึกษาแนวทางการปรับปรุงการให้บริการประชาชน 2) การติดตามและศึกษาแนวทางการปรับปรุงการใช้สิทธิของประชาชน และ 3) การติดตามและศึกษาแนวทางการปรับปรุงการบริหารราชการส่วนภูมิภาค โดยได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นางสาวกิตติธัญญา วาจาดี เลขานุการคณะกรรมการการปกครอง นำเสนอรายงานว่า คณะกรรมการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงการให้บริการประชาชนด้านการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนจากภาครัฐ และการบริหารราชการส่วนภูมิภาค เพื่อให้รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ดังนี้

1. การปรับปรุงการให้บริการประชาชน

1.1 ควรมีการพัฒนาบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอกประสงค์ ให้ประชาชนสามารถใช้บัตรประจำตัวประชาชนใบเดียวในการติดต่อขอรับบริการจากภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการเงินให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และในมาตรฐานเดียวกัน

1.2 ควรมีการพัฒนาบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอกประสงค์เพื่อสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง โดยสามารถใช้แทนเอกสารในการสมัครสมาชิกพรรคการเมืองและสามารถส่งข้อมูลต่าง ๆ ของผู้สมัครสมาชิกพรรคการเมืองและสมาชิกพรรคการเมืองให้กับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ทันที

1.3 ควรมีการพัฒนาบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอกประสงค์แทนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเพื่อประหยัดงบประมาณในการจัดทำบัตร อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน และลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงข้อมูลของผู้ที่ได้รับสิทธิ เช่น ผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเสียชีวิต การเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุล การเปลี่ยนแปลงทางรายได้ เป็นต้น

1.4 ควรมีการใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบเอกประสงค์เชื่อมโยงข้อมูล เพื่อลดการใช้เอกสารหลักฐาน และบริการแบบ One Stop Service ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และในมาตรฐานเดียวกัน เช่น การรับบริการด้านสุขภาพ โดยประวัติผู้ป่วยของแต่ละโรงพยาบาลควรสามารถเชื่อมโยงกันได้ เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิต่างโรงพยาบาลได้ หรือการให้บริการทางการศึกษา ควรมีการจัดทำประวัติการศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนถึงระดับมหาวิทยาลัย และให้มีฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันได้ หรือการตรวจสอบข้อมูลประวัติอาชญากรรม ควรต้องมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

2. การปรับปรุงการใช้สิทธิของประชาชน

2.1 ควรมีการพัฒนาการใช้สิทธิในการเลือกตั้งและการลงประชามติโดยบัตรประจำตัวประชาชนแบบเอกประสงค์ และการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร ให้มีความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และโปร่งใสโดยการพัฒนากระบวนการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.2 ควรมีการใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบเอกประสงค์แทนบัตร ATM สำหรับการใช้จ่ายเงินสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ

3. การปรับปรุงการบริหารราชการส่วนภูมิภาค

3.1 ควรมีการปรับบทบาท หน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้การทำงานของผู้ว่าราชการจังหวัดมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2 ควรมีการปรับหน้าที่และอำนาจ และความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้ชัดเจนและไม่ทับซ้อน

3.3 ควรมีตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาประเทศในทุกระดับ ทั้งในระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับหมู่บ้าน และในการกำหนดตัวชี้วัดในการพัฒนาจังหวัด ควรเป็นทิศทางเดียวกัน และมีจุดเริ่มต้นมาจากการกำหนดตัวชี้วัดในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน

3.4 ควรมีการบูรณาการแผนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ (Area Base) และ ส่วนราชการ (Function) ให้มีความสอดคล้องกัน

3.5 ควรมีแนวทางการเสริมสร้างสังคมอุดมปัญญาแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นเรื่องการพัฒนา ด้านจิตใจและสร้างวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน โดยจะต้องมีการพัฒนาตั้งแต่ระดับเด็กจนถึงผู้สูงอายุ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาสังคมไปสู่สังคมประชาธิปไตยอย่างมีเหตุผล ชุมชนเข้มแข็ง และประชาชนสามารถอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข

3.6 ควรมีแนวทางการส่งเสริมการสร้างเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ให้มีทิศทาง ในการดำเนินการที่ชัดเจน และมีการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการในจังหวัดให้เกิดความเท่าเทียมกัน

3.7 ควรมีการปรับปรุงระบบการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมให้สามารถมีบทบาทและมีศักยภาพในการดำเนินงานได้อย่างแท้จริง

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอนั้นในประเด็นต่าง ๆ อาทิ รายงานฉบับนี้มีการใช้คำศัพท์ที่เข้าใจได้ยาก หากไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้านทะเบียนราษฎรอาจเกิดความสับสนได้ อีกทั้งไม่ได้นำเสนอเรื่องความปลอดภัยทางข้อมูลของประชาชนที่อาจถูกนำไปใช้ด้านความมั่นคง และด้านประวัติการรักษาพยาบาลนั้นก็ไม่ได้ถูกระบุว่าผู้ใดจะสามารถเข้าถึงข้อมูลได้บ้าง โดยรายงานฉบับนี้ ได้กล่าวถึงบทบาทและอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ไม่ได้กล่าวถึงการกระจายอำนาจและข้อเสนอต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดว่าควรมาจากการเลือกตั้ง และควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีการบริหารงาน อย่างมีเอกภาพ รวมทั้งในการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ควรแจ้งผลการประเมินให้ประชาชนในพื้นที่ได้ทราบ ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดของตนได้ทำประโยชน์ให้กับพื้นที่อย่างไรบ้าง นอกจากนี้ สมาชิกฯ ได้เสนอให้หน่วยราชการ ที่มีการจัดเก็บข้อมูล ควรนำไปสู่การจัดบริการที่ทำให้เด็กเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการพื้นฐานต่าง ๆ ตามที่ ควรจะได้รับ ตลอดจนควรจัดส่งรายงานดังกล่าวให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปดำเนินการต่อไป อีกทั้ง การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้มีบทบาทจะต้องมีการประยุกต์การใช้งานอย่างจริงจังและควรเร่งดำเนินการให้เกิด ประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนแบบครบวงจร จะช่วยให้ประชาชนมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องติดต่อหน่วยงานในหลายแห่งเนื่องจากมีข้อมูล อยู่ในบัตรประจำตัวประชาชนทั้งหมด และเสนอแนะให้มีการแก้ไขข้อจำกัดทางด้านข้อมูลหากนำ ใบอนุญาตขับรถควบรวมกับบัตรประจำตัวประชาชน สำหรับการเป็น One Stop Service นั้น ควรมีฐานข้อมูลแบบที่เดียวเบ็ดเสร็จจริง ไม่ใช่ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นหน่วยต่าง ๆ ลงพื้นที่ไปเก็บข้อมูลอีก และควรพัฒนาบัตรประจำตัวประชาชนเป็นกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือคริปโตวอลเล็ตได้ เพื่อสะดวก ต่อการทำธุรกรรมการเงิน ทั้งนี้ ควรมีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้รัดกุม และเสนอให้ทุกสำนักงานต้องมีการสนับสนุนเครื่องอ่านข้อมูล ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องมีเครื่องสแกนแบบพกพาที่สามารถตรวจสอบได้ทุกเวลา และการลงทะเบียนต้องมีการคัดกรองหนาแน่น อาทิ ระบบการยืนยันตัวตน รวมทั้งเสนอให้มีการทำระบบ การยืนยันตัวตนบุคคลแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือ Digital ID ที่สามารถดำเนินการผ่านโทรศัพท์มือถือได้ อาทิ การต่ออายุใบอนุญาตขับขี่ เพื่อที่ประชาชนจะไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางไปยังกรมการขนส่งทางบก

ตลอดจนบัตรประจำตัวประชาชนควรมีทางเลือกมากกว่าเพศชาย และเพศหญิง โดยให้สิทธิเสรีภาพในการเลือกค่านำหน้าชื่อด้วยตนเองซึ่งจะมีประโยชน์อย่างมากต่อข้อมูลในเชิงสุขภาพและนโยบายอื่น ๆ ที่จะตอบสนองต่อประชากรมากขึ้น

นายชนสิทธิ์ ยอดนิม เลขานุการคณะกรรมการการปกครอง คณะที่สอง ชี้แจงว่า ในเรื่องการใช้บัตรประจำตัวประชาชนเอนกประสงค์นั้น คณะกรรมการฯ ตรวจสอบแล้วว่า มีหน่วยงานที่ยังไม่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งในการขอเอกสารจากประชาชน ทั้ง ๆ ที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ซึ่งมี 251 หน่วยงาน ที่ได้เชื่อมต่อข้อมูลกับระบบ Real Time ของกรมการปกครองแล้ว แต่มีเพียง 60 หน่วยงาน หรือร้อยละ 24 เท่านั้น ที่ไม่ต้องขอสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้าน และจากข้อสังเกตในเรื่องเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลักนั้น ในรายงานฉบับนี้ได้รับรู้ถึงเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับโลกแห่งอนาคต อาทิ ระบบการยืนยันตัวบุคคลแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือ Digital ID เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยจากการซื้อของทางออนไลน์ การสร้างเทคโนโลยีไปโอเมตริกซ์เพื่อสนับสนุนเรื่องของการตรวจสอบอัตลักษณ์บุคคล การสร้างระบบที่รับรอง Digital Paper เพื่อต่อสู้กับวิกฤตภาวะสิ่งแวดล้อมของโลก ควรมีการนำเทคโนโลยีที่ไม่รวมศูนย์ที่สามารถตอบโจทย์ในโลกอนาคตมาใช้ โดยในอนาคตการเลือกตั้งอาจจะมีระบบ e - voting และในอนาคตอันใกล้อาจต้องมีการยืนยันตัวตนในโลกเสมือนจริง หรือ Metaverse ในส่วนของการใช้บัตรประจำตัวประชาชนสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้น ในรายงานฉบับนี้ระบุว่า คุณสมบัติของการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้นคำนึงถึงหลักสัญชาติ หลักภูมิลำเนา และตรวจสอบหลักความสามารถ ซึ่งหากส่วนราชการจะนำเอกสารนั้น ๆ ไปตรวจสอบก็ต้องตอบให้ได้ว่า ตรวจสอบในเรื่องใด โดยปัจจุบันรัฐบาลได้มีการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลโดยดำเนินการตั้งตู้คีออส (Kiosk) ซึ่งเป็นเครื่องที่ให้บริการอัตโนมัติด้วยระบบเทคโนโลยี โดยหน่วยงานราชการและหน่วยงานภูมิภาคที่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ สามารถขอข้อมูลจากตู้คีออสได้ทันที สำหรับการยุบรวมบัตรประจำตัวประชาชนกับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐนั้น คณะกรรมการฯ เห็นว่า หากสามารถดำเนินการได้จะเป็นการประหยัดงบประมาณของประเทศ สร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานของภาครัฐ เพิ่มความสะดวก และลดความสับสนให้กับพี่น้องประชาชน นอกจากนี้ จากข้อสังเกตของสมาชิกฯ ที่ได้ห่วงใยถึงศักยภาพของข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานท้องถิ่น โดยปัจจุบันได้มีศูนย์บริการแบบ One Stop Service ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ แต่เรายังไม่เห็นถึงคุณภาพของการให้บริการของหน่วยงานรัฐที่มีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่า ศักยภาพของท้องถิ่นต่าง ๆ นั้นมีความแตกต่างกัน โดยหากหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่สามารถปรับการให้บริการให้ศูนย์ One Stop Service ครอบคลุมในทุกพื้นที่ และปรับกระบวนการในการให้บริการประชาชนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีมาตรฐานเดียวกัน และมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ไม่ต่างกันเพื่อลดความสับสน ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ทั้งนี้ ในข้อห่วงใยของสมาชิกฯ ต้องงบประมาณในการจัดทำบัตรนั้น ปัจจุบันมีค่าใช้จ่าย 37 บาทต่อบัตร ส่วนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมี 2 ประเภท คือบัตรที่ใช้ในเมือง 100 บาท และบัตรที่ใช้ในภูมิภาค 50 บาท ซึ่งมีความไม่เท่ากันในเรื่องของการเดินทางสาธารณะ โดยหากสามารถควรมบบัตรทั้งสองชนิดนี้เข้าสู่บัตรประจำตัวประชาชนเพียงใบเดียว จะทำให้สามารถใช้งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับการใช้งบประมาณบัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตร ATM นั้น สมาชิกฯ มีความห่วงใยถึงเรื่องการปกป้องข้อมูลทางทะเบียนราษฎรจากการที่สถาบันการเงินจะขอข้อมูลหรือเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมจากประชาชนนั้น ในรายงานฉบับนี้ได้เสนอให้มีกฎหมายที่ประชาชนไม่ต้องมีภาระกับธนาคาร ส่วนประเด็นการบริหารราชการส่วนภูมิภาคนั้น คณะกรรมการฯ

มีความเห็นถึงการบริหารงานในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ควรพิจารณาคุณสมบัติ ทักษะความรู้ ความสามารถ และต้องสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ด้วย โดยคณะกรรมการฯ สนับสนุนการกระจายอำนาจ ซึ่งจะทำให้การทำงานเกิดประสิทธิผลมากขึ้น และเห็นว่าควรแบ่งบทบาทหน้าที่ไม่ให้มีความซ้ำซ้อนกัน โดยสิ่งสำคัญคือกฎหมายเนื่องจากการกระจายอำนาจในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทำให้ประชาชนปกครองตนเอง ได้มากขึ้นนั้น ควรออกแบบกฎเกณฑ์หรือกฎระเบียบให้มีความยืดหยุ่น ต้องมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ และต้องไม่มีความหละหลวมจนเกิดปัญหาในเรื่องของการตีความ ในส่วนของตัวชี้วัดนั้น ควรให้มี Data Science Analysis หรือวิทยาการของข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถเก็บข้อมูลและนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สามารถนำมาวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และควรมีข้อมูลแบบ Real Time และคำนึงถึงข้อมูลที่เป็น Visual Data ทั้งนี้ สิ่งสำคัญที่สุดในการดำเนินการของส่วนราชการคือการจัดทำข้อมูลดิบให้มีคุณภาพ ซึ่งจะเกิดขึ้นได้จากการมีส่วนร่วมของพี่น้องประชาชน ทั้งนี้ ขอขอบคุณสมาชิกฯ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ และหวังว่ารายงานฉบับนี้ จะมีคุณประโยชน์ต่อสภาผู้แทนราษฎรและเป็นข้อมูลในการนำไปสู่โลกยุคใหม่

ที่ประชุมเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการต่อไป

4.2 รายงานผลการพิจารณาศึกษาญาติ เรื่อง ราคาหนังสือโค กระบือตกต่ำ ซึ่งคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาเสร็จแล้ว

นางกัญตวรรณ ตันเถียร ประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ นำเสนอรายงานว่า ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 1 ครั้งที่ 19 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ 16 มกราคม 2563 ที่ประชุมได้พิจารณาญาติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการ วิสามัญพิจารณาเรื่อง ราคาหนังสือโค กระบือตกต่ำ โดย นายอนุชา น้อยวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพิษณุโลก พรรคพลังประชารัฐ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโค กระบือ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของปัญหาราคาหนังสือโค กระบือตกต่ำที่ส่งผลกระทบต่อและสร้างความเดือดร้อนต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโค กระบือเป็นจำนวนมากในหลายพื้นที่ โดยปัจจุบันเกษตรกรสามารถขายหนังสือโค กระบือ ได้ในราคาที่ตกต่ำเพียงกิโลละ 3 บาทเท่านั้น ซึ่งเป็นราคาผลผลิตทางการเกษตรที่ตกต่ำที่สุดในปัจจุบัน คณะกรรมการฯ จึงพิจารณาญาติดังกล่าวอย่างรอบคอบและรอบด้าน ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น ภาครัฐและภาคเอกชนมาให้ข้อมูล และได้มอบหมายให้ คณะอนุกรรมการพิจารณา ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการปศุสัตว์ โดยมีนายริศ ขำนุรักษ์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ เป็นประธานคณะอนุกรรมการฯ เพื่อให้มีการพิจารณาศึกษาปัญหาและกำหนดแนวทางการแก้ไข พร้อมทั้งการพัฒนาอย่างยั่งยืน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางเพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรต่อไป

นายริศ ขำนุรักษ์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ และประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการปศุสัตว์ นำเสนอรายงานว่า การจัดทำข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาราคาหนังสือโค กระบือตกต่ำอย่างเป็นระบบ และการพัฒนาเพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคง และพึ่งพาตนเองได้ พร้อมทั้งยกระดับหนังสือโค กระบือให้สามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นที่ตลาดต้องการนั้น มีผลการศึกษาที่สำคัญ ดังนี้

1. สาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อราคาหนังสือ กระป๋องตกต่ำ

จากการพิจารณาศึกษาพบว่า สาเหตุที่เกิดผลกระทบต่อราคาหนังสือภายในประเทศมาจากปัจจัยหลายสาเหตุซึ่งส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม ประกอบด้วยสาเหตุหลักสำคัญ คือหนังสือที่มีต้นทุนสูง และความนิยมการใช้หนังสือของผู้บริโภคลดน้อยลง มีการกำหนดโครงสร้างภาษีอากรหนังสือตัวโค กระป๋อง โดยประเทศไทยยกเว้นอากรขาเข้าและขาออกหนังสือตัวโค กระป๋อง เพื่อกระตุ้นภาคการผลิตอุตสาหกรรมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน แต่การยกเว้นอากรดังกล่าวย่อมส่งผลให้ผู้ประกอบการนำเข้าหนังสือจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และละเลยการใช้ประโยชน์จากหนังสือภายในประเทศของเกษตรกร อีกทั้งการนำเข้าหนังสือ กระป๋อง จากต่างประเทศเป็นจำนวนมากย่อมเป็นการกดดันราคาหนังสือภายในประเทศโดยตรง โดยเฉพาะการนำเข้าหนังสือจากประเทศเพื่อนบ้านแถบอาเซียนที่เป็นหนังสือคุณภาพเกรดเดียวกับหนังสือที่ผลิตได้ภายในประเทศทำให้หนังสือภายในประเทศตกค้างเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ การนำเข้าหนังสือเป็นจำนวนมากและเข้าสู่กระบวนการฟอกหนังสือทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจากกระบวนการฟอกหนังสือ โดยเฉพาะน้ำเสีย หากไม่มีการตรวจสอบและดำเนินการอย่างเข้มงวดตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2. แนวทางการแก้ไขปัญหากระดาษหนังสือ กระป๋องตกต่ำ และการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้วยปัญหาราคากระดาษหนังสือ กระป๋องที่ตกต่ำอย่างรุนแรง และสร้างความเดือดร้อนเสียหายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโค กระป๋องอย่างร้ายแรง จำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามาดูแลช่วยเหลือเกษตรกร โดยควรกำหนดนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรหรือมีมาตรการเร่งด่วนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ด้วยการพยุงราคากระดาษหนังสือ กระป๋อง กำหนดปริมาณการนำเข้าและส่งออกหนังสือ กระป๋อง ตามพระราชบัญญัติการส่งออกป้อนอกและนำเข้าในราชอาณาจักรสินค้า พ.ศ. 2522 ซึ่งอาจกำหนดเป็นการชั่วคราวหรือช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในระยะที่ราคาหนังสือตกต่ำอย่างรุนแรง นอกจากนี้ ควรกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหายั่งยืนต่อไป ทั้งการกำหนดโครงสร้างอัตราอากรหนังสืออย่างเป็นธรรม การส่งเสริมสนับสนุนการใช้หนังสือภายในประเทศและการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้รวบรวมแนวทางการแก้ไขปัญหากระดาษหนังสือ กระป๋องตกต่ำ ไว้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านการพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านมาตรการทางภาษี โดยมีข้อสังเกตที่สำคัญ ดังนี้

2.1 รัฐบาลควรกำหนดนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ผลิตหนังสือกระดาษอย่างเร่งด่วน ด้วยการพยุงราคาและช่วยเหลือด้านอื่น ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อลดความเดือดร้อนของเกษตรกรในภาวะวิกฤตราคาหนังสือตกต่ำอย่างรุนแรง

2.2 กระทรวงพาณิชย์ ควรมีการพิจารณากำหนดปริมาณการนำเข้าหนังสือดิบตามพระราชบัญญัติการส่งออกป้อนอกและนำเข้าในราชอาณาจักรสินค้า พ.ศ. 2522 ในระยะเร่งด่วน

2.3 กระทรวงการคลังควรพิจารณาทบทวนกำหนดอัตราอากรขาเข้าหนังสือตัวโค กระป๋อง ตามพิกัด 4101 และหนังสือฟอกสำเร็จรูป พิกัด 4104 รวมถึงการกำหนดให้มีอัตราอากรขาออกหนังสือฟอกสำเร็จรูปพิกัด 4107 ตลอดจนมีมาตรการให้ผู้นำเข้าหนังสือใช้สิทธิประโยชน์คลังสินค้าทัณฑ์บน เพื่อผลักดันให้หนังสือนำเข้าเมื่อฟอกเรียบร้อยแล้วต้องส่งออกทั้งหมดไม่ควรให้เหลือตกค้างภายในประเทศ

2.4 กระทรวงกลาโหม โดยกรมพลธิการทหารบก และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรกำหนดคุณลักษณะ Term of Reference (TOR) โดยส่งเสริมการใช้หนังสือซึ่งผลิตได้ภายในประเทศ เพื่อเป็นวัสดุในการผลิตรองเท้าทหาร ตำรวจ และอุปกรณ์ต่าง ๆ แทนการสั่งซื้อวัสดุหนังสือจากต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันการจัดหาหนังสือให้หน่วยงานราชการอาจเป็นหนังสือในประเทศแต่อาจเป็นการเข้าใจผิดว่านำมาจากต่างประเทศ

2.5 กระทรวงอุตสาหกรรม ควรมีแนวทางการพัฒนาและแปรรูปหนังดิบโค กระบือ เป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ นอกเหนือจากการนำไปฟอกเป็นหนังสำเร็จรูป เช่น อาหาร เจลาติน (Gelatin) เป็นต้น

2.6 กระทรวงพาณิชย์ ควรเจรจาตลาดในกลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States: CIS) เช่น สหพันธรัฐรัสเซีย สาธารณรัฐอาเซอร์ไบจาน และ เติร์กเมนิสถาน เป็นต้น รวมทั้งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐโคลัมเบีย เพื่อช่วยระบายหนังและลดปัญหาหนังตกค้างในคลังสินค้าเนื่องจากกลุ่มประเทศเหล่านี้มีความต้องการหนังเป็นอย่างสูง

2.7 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือลอกหนังที่มีคุณภาพให้แก่โรงฆ่าสัตว์ของรัฐที่ได้รับอนุญาต ถูกต้องตามกฎหมาย และจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านการลอกหนังเพื่อบริการแก่เกษตรกรเพื่อได้ผลผลิตหนังที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ ควรมีการวิจัยวัคซีนกำจัดเห็บหมัดเพื่อแก้ไขปัญหานี้โค กระบือมีรอยตำหนิจากการกัดของเห็บหมัดทำให้หนังเสียคุณภาพและตลาดไม่ยอมรับ

2.8 กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ควรดำเนินการตรวจโรงงานฟอกหนังในประเทศให้เป็นไปตามมาตรฐานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยการนำผู้ตรวจประเมินจากสถาบันสากลเพื่อดำเนินการตรวจสอบ และควรออกกฎหมายหรือระเบียบเพื่อกำหนดมาตรการให้ทุกครั้งที่มีการตรวจสอบมลพิษจากอุตสาหกรรมฟอกหนังต้องนำการรายงานผลจากผู้ตรวจประเมินมาแสดง อีกทั้งควรกำหนดให้มีระเบียบการเผยแพร่การตรวจโรงงาน พร้อมทั้งควรมีการเผยแพร่ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

2.9 ควรระงับการฟอกหนังในประเทศหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถแก้ไขปัญหาในเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากกระบวนการฟอกหนังได้ เนื่องจากประเทศไม่ได้ประโยชน์ทางภาษีจากกระบวนการฟอกหนัง อีกทั้งยังเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

นายอนุชา น้อยวงศ์ รองประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ คนที่สอง และรองประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการปศุสัตว์ คนที่หนึ่ง ซึ่งเป็นผู้เสนอยุติการแก้ไขปัญหาราคาหนังโค กระบือตกต่ำ ได้กล่าวขอบคุณ นายปารามาศ เลิศนิมิตธรรม นายวิเชียร ฉายศิริ นายสกันเตอร์คาน ชานเคน และนายสมัย เดวามัด ซึ่งเป็นราษฎรที่เรียกร้องและต่อสู้ในเรื่องราคาหนังโค กระบือตกต่ำมาเป็นเวลากว่า 10 ปี และเป็นผู้ที่มีความหวังดีต่อพี่น้องเกษตรกรอย่างแท้จริง ซึ่งได้เข้ามาร่วมเป็นคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วย

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ รายงานฉบับนี้สามารถนำไปเป็นคู่มือให้กับรัฐบาลได้เป็นอย่างดี เมื่อรัฐบาลได้รับข้อเสนอไปควรจะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องราคาหนังโค กระบือตกต่ำ รวมถึงปัญหาด้านอื่น ๆ ได้อีกด้วย และควรส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโรงฆ่าสัตว์ที่ถูกสุขลักษณะเป็นของตนเอง นอกจากนี้ ควรมีการช่วยเหลืออุตสาหกรรมเครื่องหนังอย่างต่อเนื่อง พัฒนาให้เครื่องหนังของไทยเป็นสินค้าระดับโลก ตลอดจนควรผลักดันให้มีนิคมอุตสาหกรรมฟอกหนังอย่างครบวงจร ซึ่งสามารถนำไปต่อยอดในด้านการท่องเที่ยวได้

นายนิรศ ขำนุรักษ์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ และประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาคาหนังโค กระบือตกต่ำ ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการฯ ใช้เวลาในการศึกษาสั้นมากคือเพียง 60 วัน มีการประชุมเพียง 8 ครั้ง และไม่ได้ขอขยายเวลา จึงได้มีข้อสังเกต

ที่ได้รวบรวมไว้และยังไม่ครบถ้วน ซึ่งการพิจารณาในวันนี้ สมาชิกฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตต่าง ๆ อย่างครบถ้วน

นายอนุชา น้อยวงศ์ รองประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ คนที่สอง และรองประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการปศุสัตว์ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่าการที่ราคาหนังโค กระบือตกต่ำนั้นเนื่องจากโครงสร้างภาษีอากรหนังสัตว์โค กระบือ โดยประเทศไทยยกเว้นอากรขาเข้าและขาออกหนังสัตว์โค กระบือ ส่งผลให้ผู้ประกอบการนำเข้าหนังจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และละเลยการใช้ประโยชน์จากหนังภายในประเทศของเกษตรกร ซึ่งสามารถแก้ไขได้ด้วยการพุงราคาหนังโค กระบือ และการขึ้นภาษีเพื่อนำเงินมาชดเชย โดยโรงงานพอกหนังที่ใหญ่ที่สุดในโลกตั้งอยู่ในประเทศไทยและได้นำหนังจากต่างประเทศทั่วโลกมาพอกที่ไทยและนำกลับออกไป จึงส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในประเทศ

นางกัญจวรรณ ตันเถียร ประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ ชี้แจงว่า ยังมีบางประเด็นที่คณะกรรมการฯ ยังไม่ได้ทำการศึกษาเนื่องจากระยะเวลาในการศึกษามีจำกัด ทั้งนี้จากข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ของสมาชิกฯ นั้น คณะกรรมการฯ จะตั้งเป็นข้อสังเกตและประสานไปยังรัฐบาล ทั้งนี้ ขอขอบคุณสมาชิกฯ ที่ได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องราคาหนังโค กระบือตกต่ำ เพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน ซึ่งต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยดูแลตั้งแต่ต้นทางการผลิต จนถึงหลังการผลิต ที่ต้องพัฒนากำลังในด้านอุปกรณ์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ตลอดจนการบริหารจัดการอุตสาหกรรมพอกหนังต่อไป

ที่ประชุมเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการต่อไป

4.3 รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาเสร็จแล้ว

นายอภิชาติ ศิริสุนทร ประธานคณะกรรมการการที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเสนอรายงานฯ คณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งในที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ และข้อมูลจากการลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นเพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นเอกสารของทางราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำมาจัดทำรายงานฉบับนี้ โดยมีประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ประเด็นปัญหาที่ดินในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. ประเด็นศักยภาพและการจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. ประเด็นการถมทะเลในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
4. ประเด็นสถานการณ์ปัญหา การจัดการขยะ และกากอุตสาหกรรม
5. ประเด็นการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา
6. ประเด็นสิทธิชุมชนในโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมต่อ 3 สนามบิน และได้มีข้อสังเกตจากคณะกรรมการฯ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นางพรพนา ก้วยเจริญ เลขานุการคณะกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นำเสนอรายงานถึงผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนมีกระบวนการที่ไม่ครบถ้วนตามกฎหมาย และการรับฟังความคิดเห็นไม่ครอบคลุมผู้ที่อาจได้รับผลกระทบ อาทิ การจัดทำผังเมืองรวมเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่าขั้นตอนปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ทำให้ประชาชนเสียสิทธิในการยื่นคำร้องทบทวน แก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อกำหนดก่อนประกาศเป็นกฎหมาย

2. แผนผังไม่เชื่อมโยงภูมินิเวศน์การตั้งถิ่นฐาน โดยมีพื้นที่อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 165,000 ไร่ หรือร้อยละ 64 และเปลี่ยนพื้นที่เกษตรที่อุดมสมบูรณ์เป็นพื้นที่อุตสาหกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจในชุมชน

3. มีการเปิดกว้าง ผ่อนปรนให้โรงงานอุตสาหกรรมใช้ประโยชน์และมาตั้งโรงงานในชุมชนชนบทได้ ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และเกิดช่องว่างระหว่างการจัดทำผังชุมชน รวมทั้งอาจเกิดปัญหาขัดแย้ง ตลอดจนการกว้านซื้อที่ดิน

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้มีข้อสังเกตต่อกรมโยธาธิการและผังเมืองและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) โดยทั้งสองหน่วยงานควรพิจารณาทบทวนแผนผังการพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อแผนผังการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ฉบับที่มีผลบังคับใช้ และจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลการจัดทำแผนผังการพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและผลการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้ง สกพอ. ควรพิจารณาดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ และพิจารณากำหนดหลักการชดเชยเยียวยาที่เหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของกองทุนพัฒนา EEC ในการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบทางลบต่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก บนหลักการของความเสมอภาค เท่าเทียม มีส่วนร่วม และเป็นไปตามราคาตลาด

นายสมนึก จงมีวคิน รองประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นำเสนอรายงานว่า คณะกรรมการฯ มีข้อคิดเห็นต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของภาคตะวันออกหรือ EEC ดังนี้

1. ปัญหาความไม่สมดุลของปริมาณน้ำระหว่างฤดูฝนที่มีปัญหาน้ำท่วม และในฤดูแล้งจะขาดแคลนน้ำ ทั้งในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

2. ปัญหาคุณภาพน้ำและการรุกของน้ำเค็มจะเพิ่มขึ้นหลายเท่าจากความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นหากมีการพัฒนาโครงการ EEC เต็มศักยภาพ

3. ปัญหาการจัดหาแหล่งน้ำทั้งในและนอกพื้นที่ EEC จากความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่ EEC ทำให้ต้องมีการจัดสร้างแหล่งน้ำนอกพื้นที่ อาทิ ในจังหวัดจันทบุรี เพื่อผันน้ำมาใช้ในพื้นที่ EEC ซึ่งอาจนำไปสู่ความขัดแย้งในการใช้น้ำที่รุนแรงมากขึ้นในแต่ละปี

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตต่อกรมชลประทานและสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ดังนี้

1. การจัดสรรน้ำให้กับภาคเกษตรกรรมอย่างเป็นธรรมและเพียงพอก่อนผันน้ำไปยังพื้นที่ EEC อาทิ กรณีโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

1.1 กรณีอ่างเก็บน้ำที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งมี 4 โครงการในจังหวัดจันทบุรี จะต้องมีการสร้างระบบกระจายน้ำและแบ่งปันน้ำให้กับเกษตรกร

1.2 กรณีของอ่างเก็บน้ำที่ก่อสร้างเสร็จแล้ว อาทิ กรณีอ่างเก็บน้ำคลองประแกด ซึ่งจะต้องมีการช่วยเหลือประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออกแบบระบบผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำมายังพื้นที่เกษตรกรรม และกระจายน้ำให้กับเกษตรกรทุกตำบลในพื้นที่

1.3 กรณีโครงการที่อยู่ระหว่างการออกแบบก่อสร้าง อาทิ โครงการคลองวังตะเอนด์ จะต้องมีการเร่งออกแบบระบบการจ่ายน้ำให้กับเกษตรกรอย่างเป็นธรรม

1.4 การวางระบบการกระจายน้ำเพื่อรองรับความต้องการในการใช้งานภาคการเกษตรในอนาคต

2. การเพิ่มประสิทธิภาพการชลประทานในภาคเกษตรกรรม การลดการสูญเสียจากแหล่งน้ำถึงแปลงของเกษตรกร

3. การบริหารจัดการด้านอุปสงค์ในภาคอุตสาหกรรม อาทิ การส่งเสริมการใช้น้ำในลักษณะไม่มีการระบายน้ำเสียหรือมีการนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ร้อยละ 100

4. ภาคอุตสาหกรรมควรเพิ่มการให้มีบ่อสำรองน้ำของตนเองควบคู่กับการใช้มาตรการ 3RS คือ Reduce Reuse และ Recycle เพื่อการประหยัดน้ำและการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับผลการพิจารณาเกี่ยวกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อม ชยะ และภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า ผลกระทบสะสมที่มีอยู่เดิม ปัญหาสิ่งแวดล้อมสะสมก่อน/หลังการพัฒนา EEC ได้แก่คุณภาพสิ่งแวดล้อมเกินค่ามาตรฐาน การจัดการของเสียทุกประเภทจากภาคชุมชนและอุตสาหกรรมขาดการจัดการตามหลักวิชาการ ยังไม่มีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ไม่มีการศึกษาและกำหนดศักยภาพการรองรับมลพิษทางอากาศของพื้นที่ รวมทั้งผลกระทบที่จะเกิดจากการพัฒนาใหม่ โดยขาดการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ รวมทั้งการศึกษาและกำหนดศักยภาพการรองรับมลพิษทางอากาศของพื้นที่ แต่กลับมีการกำหนดประเภทกิจการเป้าหมายไปแล้ว ตลอดจนเรื่องของการควบคุมตรวจสอบและการฟื้นฟูแก้ไขปัญหา โดยหน่วยงานรัฐยังมีเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ ระบบการทำงาน และงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ขาดศักยภาพที่จะติดตาม ตรวจสอบ และขาดแคลนกำลังเจ้าหน้าที่

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้มีข้อสังเกตให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษาปัญหาชยะในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกรมควบคุมมลพิษควรผลักดันให้มีการออกพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ เพื่อเป็นกฎหมายกลางในการรายงานการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษของโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรพิจารณาทบทวนประกาศกระทรวงฯ เรื่อง การกำหนดกิจการที่จะต้องจัดทำรายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยให้รวมไฟฟ้าชยะทุกชนิด ทุกขนาด และพิจารณาปรับปรุงกฎหมายการฟื้นฟูเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการปนเปื้อนสารพิษในสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และกรมควบคุมมลพิษ ควรร่วมกันปรับปรุงและแก้ไขมาตรการกำกับดูแลอุตสาหกรรมรีไซเคิลอย่างเข้มงวด รวมถึงกิจการที่ก่อมลพิษสูงอื่น ๆ และร่วมกันสร้างมาตรการที่เข้มแข็งในการปกป้องสิ่งแวดล้อมจากธุรกิจการค้าของเสียและของเสียอันตราย รวมทั้งกระทรวงอุตสาหกรรมและกรมศุลกากรควรพิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติวัตถุอันตรายเพื่อแก้ปัญหาช่องโหว่ของการกำกับดูแลของเสียอันตรายและควรเร่งประกาศรายชื่อขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ห้ามนำเข้า อีกทั้งรัฐบาลควรให้สัตยาบันต่อการแก้ไขของอนุสัญญาบาเซลในการควบคุมการนำเข้าของเสียและผลิตภัณฑ์ใช้แล้ว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมปรารถนา ฤทธิพริ้ง อนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นำเสนอ รายงานในประเด็นการถมทะเลในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย

1. โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3 โดยผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณา พบว่า การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของแนวชายฝั่งบริเวณอ่าวบางละมุงจนถึงอ่าวนาเกลือยังมีข้อมูล ไม่ครอบคลุมและไม่สอดคล้องกับการพังทลายของชายฝั่งเชิงประจักษ์ และผลวิเคราะห์ไม่สามารถระบุ ได้ชัดเจนว่าการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของผลกระทบจากโครงการท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 1 และระยะที่ 2 รวมทั้งการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสัณฐานชายฝั่งยังมีข้อมูลไม่ครอบคลุมพื้นที่ศึกษาทั้งหมด ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งของอ่าวบางละมุงทั้งอ่าวที่มีระยะทางประมาณ 9 กิโลเมตร ตลอดจนการประเมินทาง เศรษฐศาสตร์จากผลกระทบของการพัฒนาโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3 ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ การศึกษาของชุมชนประมงชายฝั่งที่จะหายไปอย่างถาวรกว่า 1,600 ไร่

2. โครงการถมทะเล 3,000 ไร่ ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (โครงการปิโตรเคมีคอลชั้นสูงของบริษัท เอ็กซอนโมบิล คอร์ปอเรชั่น) โดยผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณา พบว่า การศึกษาศักยภาพและขีดจำกัดในการรองรับการพัฒนาโครงการในพื้นที่ ควรใช้การศึกษาด้านการประเมิน สิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ในพื้นที่โดยรวมก่อนการตัดสินใจพัฒนาโครงการในพื้นที่แห่งใหม่ ไม่ใช่เพียงแค่ การทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นเท่านั้น และต้องให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมอย่าง มีความหมายในการออกแบบกระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ซึ่งเป็นไปตามหลักการธรรมาภิบาล ชุมชนของประชาชนบ้านอ่าวอุดม รวมทั้งต้องพยายามเลือกใช้พื้นที่บนบกที่เหลืออยู่โดยเฉพาะในพื้นที่ ของนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังมากกว่าการขยายพื้นที่โดยการเวนคืนที่ดินของประชาชนหรือไปใช้แหล่ง ความมั่นคงทางทรัพยากรสัตว์น้ำของชุมชนด้วยการถมทะเล

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกต ดังนี้

1. การท่าเรือแห่งประเทศไทย ควรจัดให้มีกระบวนการแก้ไขปัญหาจากการดำเนินการพัฒนา โครงการท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบังระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 ที่มีผลกระทบต่อชุมชน

2. การท่าเรือแห่งประเทศไทย ควรสั่งการให้การท่าเรือแหลมฉบังกลับไปศึกษาและจัดทำ รายงานผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของโครงการท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบังระยะที่ 3 เพิ่มเติม ได้แก่ การพังทลายไทยต่างจากโครงการระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ผลกระทบชายฝั่งอ่าวบางละมุงทั้งหมด และมูลค่า ทางเศรษฐศาสตร์ประมงชายฝั่ง 1,600 ไร่

3. การท่าเรือแห่งประเทศไทย ควรดำเนินการแก้ไขปัญหาการชดเชยที่ดินและดำเนินการ แก้ไขผลกระทบที่เป็นรูปธรรมเร่งด่วน ได้แก่ การตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไข ปัญหา ค่าชดเชยจากระยะที่ 1 และมีมาตรการลดผลกระทบอย่างเป็นรูปธรรม

4. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ควรศึกษาประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ในโครงการถมทะเล 3,000 ไร่ ก่อนการพัฒนาโครงการ

5. ในการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ตามข้อ 4 การนิคมอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทยควรให้ประชาชนในพื้นที่โดยเฉพาะชาวประมงในพื้นที่ผลกระทบ ได้มีส่วนร่วมอย่าง มีความหมาย

6. ในการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ตามข้อ 4 การนิคมอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทยควรพยายามเลือกใช้พื้นที่บนบกที่เหลืออยู่ในพื้นที่ของการนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังเอง มากกว่าไปเวนคืนที่ดินและถมทะเล

นางสาวเสาวร็จ รัตนคำฟู อนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นำเสนอรายงานเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับประโยชน์ที่จะตกแก่แรงงานในพื้นที่จากการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น โดยอัตราว่างงานภาคใต้อยู่ในระดับต่ำ จึงยังสรุปไม่ได้ว่าโครงการจะสร้างงานในพื้นที่หรือทดแทนงานที่มีอยู่เดิม และยังสรุปไม่ได้ว่างานที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลประโยชน์เท่าใดต่อแรงงานในพื้นที่เนื่องจากไม่มีข้อมูลความต้องการแรงงานของแต่ละอุตสาหกรรม ส่วนข้อสังเกตการวิเคราะห์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจส่วนรวมนั้น รายงานไม่ได้มีการประเมินมูลค่ารายได้ที่อาจจะสูญเสียและค่าเสียโอกาสจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่หรืออาจเกิดขึ้น และไม่ได้แสดงที่มาของการคำนวณมูลค่าที่เกิดจากการจ้างงานของโครงการ อีกทั้งข้อสรุปว่าโครงการเป็นการแก้ปัญหาความยากจนและความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้นั้น ไม่มีเหตุผลหรือหลักฐานสนับสนุนเพียงพอว่าโครงการจะมีส่วนช่วยอย่างไร สำหรับข้อสังเกตเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุน – ผลประโยชน์ และเหตุการณ์ของการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) นั้น บทวิเคราะห์โครงการสนับสนุนเหตุผลที่โครงการควรได้รับการส่งเสริมจาก BOI เนื่องจากโครงการอยู่ในพื้นที่ชายแดนซึ่งมีความเสี่ยงด้านความมั่นคง ผู้ลงทุนอาจจะตัดสินใจไม่ลงทุน อย่างไรก็ตาม แม้ไม่ได้รับการส่งเสริมจาก BOI โครงการยังคงมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 2,763 ล้านบาท และเมื่อพิจารณาพร้อมกับต้นทุนการเงินและค่าเสียโอกาสในการลงทุนโครงการอื่น ๆ แล้ว ข้อมูลที่ปรากฏในรายงานยังไม่สามารถสรุปได้ว่าโครงการจะสำเร็จและไม่แน่ชัดว่าการให้สิทธิประโยชน์แก่โครงการมีความคุ้มค่าต่อส่วนรวมเนื่องจากโครงการไม่ได้ประเมินมูลค่ารายได้ที่รัฐจะเสียไปหากให้สิทธิประโยชน์แก่โครงการ รวมถึงผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการ นอกจากนี้ ในส่วนข้อสังเกตเกี่ยวกับเขตพื้นที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และต่อเนื่องกับพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังไม่มีเขตพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่จะสามารถรองรับแรงงานในพื้นที่ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากและรายงานระบุว่า จังหวัดสงขลา มีนิคมอุตสาหกรรม 2 แห่ง แต่มีข้อสังเกตว่าทั้งสองแห่งหนึ่งยังมีพื้นที่ว่างอยู่จำนวนมาก ประกอบกับเป็นพื้นที่ที่มีอัตราว่างงานต่ำ และสิ่งใดคือเหตุผลทางเศรษฐกิจในการรองรับการสร้างเขตอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่จะใช้แรงงานจำนวนมาก อีกทั้งหากพิจารณาเหตุผลทางความมั่นคงก็ไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนว่าการสร้างเขตอุตสาหกรรมจะทำให้เกิดความมั่นคงขึ้นได้ เนื่องจากปัญหาความขัดแย้งเกิดจากหลายสาเหตุที่นอกเหนือจากเหตุผลทางเศรษฐกิจ

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ในประเด็นเรื่องแหล่งน้ำนั้นควรศึกษาเรื่องน้ำบาดาลที่ได้มาจากธรรมชาติ และจัดสรรงบประมาณให้การขุดเจาะน้ำบาดาลในพื้นที่โดยไม่จำเป็นต้องเสียงบประมาณในการขนส่งน้ำนอกเขตพื้นที่ รวมทั้งได้เสนอแนะให้มีการจัดการเรื่องผลกระทบเรื่องมลพิษซึ่งแผ่ขยายเป็นวงกว้างออกไปนอกเขตภาคตะวันออก เนื่องจากประชาชนในพื้นที่นอกเขตได้รับความเดือดร้อน ซึ่งในรายงานควรระบุเรื่องผลกระทบจากพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในประเด็นข้างต้นด้วย และมีแนวทางในการคุ้มครองพื้นที่ที่ได้รับความเดือดร้อน อาทิ อนุรักษ์ต่าง ๆ ตลอดจนผลักดันการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ต้องได้ประโยชน์โดยตรง และควรนำส่งรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนต้องมีการเสนอการป้องกันไม่ให้นายทุนครอบครองที่ดินจากชาวบ้าน และควรศึกษาเรื่องการเชื่อมโยงของโครงการที่จัดตั้งขึ้นให้สอดคล้องกับพื้นที่สำหรับประเด็นข้อตกลงระหว่างประเทศในการให้สิทธิประโยชน์นั้นต้องไม่เลือกปฏิบัติเพียงกับชาวต่างชาติที่ให้ละเว้นข้อกฎหมายหรือกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาที่ไม่ชัดเจน ควรจัดทำมาตรการในการทำประชาพิจารณ์ ส่วนกรณีรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบินนั้น ต้องทำ TOD (Transit Oriented Development) คือ การพัฒนาพื้นที่รอบสถานีรถไฟฟ้หรือระบบขนส่งมวลชนในระยะประมาณ 600 เมตร ให้เป็นแหล่งช้อปปิ้งที่นำร้านค้า ร้านอาหาร หรือกิจกรรมอื่น ๆ มาตั้งหรือจัดสรรในพื้นที่ โดยใช้เวลาเดินเท้า

ประมาณ 5 - 10 นาที นอกจากนี้ ยังต้องมีทางจักรยานและที่จอดรถรองรับอีกด้วย แต่เมื่อประมวลแล้ว กลับเกินขอบเขต TOD มากเกินไป ซึ่งเอื้อประโยชน์ให้กับเอกชนอย่างชัดเจน ดังนั้น รายงานฉบับนี้ จึงยังไม่หนักแน่นพอที่จะให้รัฐบาลนำไปพิจารณา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนมากขึ้น และจากรายงานได้แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาพื้นที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากมีเพียงบุคคล บางกลุ่มที่ได้รับประโยชน์เท่านั้น ไม่ได้กระจายความมั่นคงทางระบบนิเวศน์ และความมั่นคงทางที่อยู่อาศัย ให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม ทั้งนี้ คาดหวังว่ารายงานฉบับนี้ รัฐบาลจะนำไป พิจารณาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขเพื่อประชาชนได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

นายอภิชาติ ศิริสุนทร ประธานคณะกรรมการที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชี้แจง โดยขอขอบคุณสมาชิกฯ ที่ได้อภิปรายให้ข้อเสนอแนะ และขอขอบคุณ คณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการ ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจศึกษาปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอย่างมุ่งมั่น เพื่อเสนอไปยังรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้นำรายงานไปประกอบการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และหาแนวทางร่วมกับ พี่น้องประชาชน โดยโครงการต่าง ๆ ที่เกิดจากแนวทางของรัฐควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มโครงการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน สิ่งแวดล้อม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ หลังจากที่สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และคณะกรรมการฯ ได้ตอบชี้แจงเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ที่ประชุมได้เห็นชอบกับรายงานและข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการต่อไป จากนั้น ประธานฯ ได้สั่งปิดประชุมเวลา 17.37 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 17.37 นาฬิกา

*****

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร